

1987, 8. února – Sdělení VONS č. 610 „Petru Pospíchalovi hrozí mnohaleté vězení“ o trestním stíhání Petra Pospíchala pro trestný čin podvracení republiky.

Jak jsme již oznámili (viz naše sdělení č. 602)¹, byl dne 22. 1. 1987 zadržen člen našeho výboru a aktivní signatář Charty 77 Petr Pospíchal. V původním sdělení jsme chybně uvedli, že spolu s ním jsou trestně stíháni i jeho bratr Ondřej a Jan Pukalík. Nesprávně bylo uvedeno i datum narození Petra Pospíchala: narodil se 16. 4. 1960.

Správná adresa jeho matky: Marie Adámková, Křehlíkova 6, 627 00 Brno-Slatina.

Petr Pospíchal byl vzat do vazby jako obviněný z přípravy k trestnému činu pobuřování (§§ 7/1 k 100/1 písm. a tr. z.), neboť na základě domovních prohlídek i osobních prohlídek, které byly v Brně provedeny, byl podezřelý, že se chystal rozšiřovat tzv. nepřátelské tiskoviny.² Dne 3. 2. 1987 však vyšetřovatel StB kpt. Jan Domínek Petra Pospíchala obvinil z trestného činu podvracení republiky podle § 98 odst. 1, 2 písm. a, b tr. zákona, takže mu hrozí trest odnětí svobody v trvání tří až deseti let a případně následný až tříletý ochranný dohled.³ Činnost, z níž je Petr Pospíchal obviněn, je výlučně chartistická: měl „od přesně nezjištěné doby, nejméně však od poloviny roku 1985 do zadržení dne 22. 1. 1987, aktivně z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky soustřeďovat písemné materiály jak zahraničního původu, zejména z PLR, tak domácího původu, na jejichž tvorbě se rovněž podílel, přičemž s obsahem těchto materiálů, zejména tzv. Informacemi o Chartě 77 jakož i dalšími, (měl) seznamovat větší okruh osob z řad mládeže v teritoriu města Brna a částečně i Jihomoravského kraje a v rámci této činnosti (měl) navazovat aktivní styky s nepřátelsky orientovanými osobami z řad československé emigrace v zahraničí, soustředěné kolem časopisu Svědectví a bývalého pravicového exponenta v ČSSR Ivana Medka, žijícího v Rakousku“.

Původní obvinění pro přípravu k pobuřování bude nadále posuzováno v rámci nově vzneseného obvinění. Z jiné činnosti Petr Pospíchal obviněn není. Jeho adresa do věznice Brno-Bohunice je: P. P. nar. 16. 4. 1960, P. Ú. 1, P. S. 37, 60 129 Brno-Bohunice.⁴

Petr Pospíchal patří k těm československým občanům, kteří pro své nezávislé postoje byli a jsou nejvíce persekvováni a pronásledováni. Již jako mladistvý byl v roce 1978 odsouzen k jedenáctiměsíčnímu trestu odnětí svobody za vydávání nezávislé literatury a šíření hudebních nahrávek.⁵ Podruhé byl odsouzen – opět pro trestný čin pobuřování – v základní vojenské službě.⁶ Od svého návratu byl dlouhá léta různě provokován pracovníky StB, dvakrát byl dokonce unesen, jednou byl předstírán záměr zastřelit ho v blízkosti státní hranice jakoby na útěku.⁷ V prosinci a podruhé nyní v lednu po jeho zadržení vnikli pracovníci StB nezákonně do jeho bytu, často byl krátkodobě zadržován, vyslýchán a sledován. Brněnské StB byla trnem v oku jeho aktivita, zvláště pak obliba, již se těšil u brněnské mládeže.

V mimořádné situaci je třeba mimořádných prostředků. Obracíme se na všechny lidi dobré vůle, na humanitární, společenské a náboženské organizace, na církve, odbory a demokratické politické organizace, na sdělovací prostředky a ty oficiální struktury států světa, kteří sledují dodržování mezinárodních závazků v oblasti lidských práv všude na světě, obracíme se na přátele z polské Solidarity a dalších polských organizací, a to jmenovitě na ty, které případ Petra Pospíchala osobně nemůže nechat lhostejnými, na přátele v NDR,⁸ Maďarsku a SSSR, dále na československý demokratický exil, a v neposlední řadě na Amnesty International⁹ a na sesterské sekce VONS v Mezinárodní federaci pro lidská práva, aby Petru Pospíchalovi pomohli. Útok, vedený s mimořádnou silou a rychlostí – podle neověřených zpráv má již v těchto dnech být seznámení s výsledky vyšetřování a k soudnímu procesu má dojít ještě v únoru, dříve než bude možnost zorganizovat solidární akce –, tedy tento útok proti aktivnímu chartistovi a mladému katolíkovvi je útokem proti VONS, proti Chartě 77 a nelze vyloučit, že je pouze přípravou k rozsáhlejšími represím, které se chystají proti lidem, angažujícím se

v nezávislém hnutí. Upozorňujeme i československou zahraniční veřejnost, že v posledním roce došlo v Československu k prudkému zvýšení soudních postihů proti protagonistům nezávislé kultury a obhájčům lidských práv.

Věříme, že mezinárodní solidarita – a rovněž solidární akce našich spoluobčanů – zmírní osud Petra Pospíchalů a zastaví represivní síly, snažící se zabránit rozvíjení nezávislého společenského života. Obracíme se proto ještě jednou na vás všechny: Pomozte Petru Pospíchalovi, pomozte našemu výboru a Chartě 77 – pomůžete věci svobody, lidských práv a mezinárodního dorozumění.

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 3, s. 15–17.

POZNÁMKY

- ¹ Dokument č. 605. K případu viz dále sdělení VONS č. 611, 646, 726, 963, 981 a 1075, dokumenty č. 614, 649, 729, 967, 985 a 1079.
- ² Vazba byla na Petra Pospíchalů uvalena 26. 1. 1987. Viz sdělení krajského prokurátora v Brně Marii Adámkové o vzetí jejího syna P. Pospíchalů do vazby z 28. 1. 1987, LP, Sb. VONS, inv. č. 260, sign. I/1, kart. 42.
- ³ Viz usnesení vyšetřovatele odboru vyšetřování StB Krajské správy SNB Brno kpt. JUDr. Jana Domínka o zahájení trestního stíhání P. Pospíchalů pro trestný čin podvracení republiky ze 3. 2. 1987 uložené in: tamtéž, sign. I/3, kart. 42.
- ⁴ K Pospíchalovu pobytu ve vězení viz jeho korespondenci s matkou Marií Adámkovou, Janem Pudlíkem a Lenkou Müllerovou. Tamtéž, sign. II/4–6, kart. 42.
- ⁵ K případu Petra Cibulky, Libora Chloupků a Petra Pospíchalů viz sdělení VONS č. 2, 40, 42, 48, 55, 64, 69, 70, 157, dokumenty č. 2, 40, 42, 48, 55, 64, 69, 70, 158, a dokumenty mimo sdělení VONS č. 1141, 1149 a 1154.
- ⁶ Viz sdělení VONS č. 302, 305 a 308, dokumenty č. 303, 306 a 309.
- ⁷ K tomu viz SOUKUPOVÁ, Jana: *Nepoddajní aneb nešlo to jinak. Příběhy jihomoravských disidentů v 70. a 80. letech 20. století*, Brno, s. 179–181 (kapitola „Pronásledování Petra Pospíchalů“). Pospíchal byl šikanován již po svém propuštění z prvního výkonu trestu, k tomu viz sdělení VONS č. 161 a 208, dokumenty č. 162 a 209.
- ⁸ Informace o Pospíchalově případě se objevila ve východoněmeckém samizdatovém časopise *Grenzfall* (1987, č. 4). K tomu viz *Informace o Chartě 77*, r. 10, 1987, č. 7, s. 25.

- ⁹ Amnesty International opravdu záhy věnovala Pospíchalovu případu pozornost, viz článek „Czechoslovakia: Petr POSPICHAL“ in: *Amnesty International Urgent Action*, 12. 2. 1987; článek „Czechoslovakia: Petr Pospíchal“ in: *Amnesty International Urgent Action*, 8. 5. 1987; článek „Prisoner of conscience rearrested“ o případu P. Pospíchala in: Amnesty International, *Trade Union Bulletin*, 1987, č. 32 (duben); článek o propuštění P. Pospíchala z vězení in: *Amnesty International, Trade Union Bulletin*, 1987, č. 33 (srpen). Tyto materiály jsou uloženy in: LP, Sb. VONS., inv. č. 260, sign. IV/14, kart. 42.